

Bakalářská práce Víta Engelhalera

BEKTÁŠIJA - JEJÍ DOKTRÍNA A KULTURNĚ HISTORICKÝ VÝZNAM

(Posudek vedoucího práce)

Předkládaná bakalářská práce svým tématem odpovídá nepochybnému zájmu současných religionistických bádání o mystické proudy v islámu: o jejich věroučné koncepci, organizační formy, společenský význam a způsoby přežívání a leckdy i obrody tváří v tvář odmítavým postojům moderního islámského reformismu. Způsobem vypracování práce překvapuje. Svou širokou heuristickou základnou, velkým rozsahem a především kvalitou soustředěných a dobře utříděných poznatků a argumentací dosahuje nepochybně úrovně práce diplomní, magisterské. Zvláštní fenomén tariqy bektášije je erudovaně zařazen do obecného kontextu islámské mystiky (súfismu) a historický vývoj zasazen do relevantních souvislostí s dějinami Turků, Osmanské říše a v poslední fázi pak sekularizace v Turecké republice a nucených přesunů bektášije do zahraničí. Práce se opírá asi o tři desítky monografií a zhruba stejný počet odborných článků a studií, příležitostně si také všímá informací na internetu. Krátké shrnutí nabízí dobře koncipované resumé v němčině. O velké, poctivé snaze dát práci odborně dokonalou podobu svědčí pečlivě vypracovaný rejstřík vybraných arabských odborných termínů a jejich tureckých ekvivalentů. Přehlednost a názornost práce umocňuje obrazová příloha (31 položek).

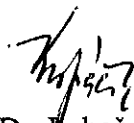
Práce je nepochybně na vysoké úrovni i po stránce odborné terminologie a stylu. Autor zvládl - což u bakalářských prací nebývá pravidlem - odborné islámské pojmy v arabštině i turečtině. V rozsáhlém poznámkovém aparátu některé z nich vyvětluje a dokonce i rozvíjí, například etymologicky orientovanými příběhy, jaké patří ke kořeni literatury o súfismu. Styl dobře odpovídá zaměření, práce je přehledná a dobře se čte. Překlepy nebo jiné, třeba i drobné prohřešky se téměř nevyskytují.

Kdybychom za každou cenu hledali témata ke kritice či případné polemické diskusi, pak lze nejspíše poukázat na nadbytečné podrobnosti v některých výkladech (např. o seldžucké a rané osmanské době), případně na naznačený značně vlídný autorův názor na *devşirme*. Namísto označení „egyptský sultanát“ (str. 58) by bylo vhodnější hovořit o mamlúckém Egyptě. U všech výtek jde nicméně jen o drobnosti, které nemohou nikterak zastřít nepochybnou mnohostrannou kvalitu práce. V závěrech autor ukazuje i na směr, kterým by se další zkoumání o bektášiji mohlo ještě ubírat. Po mém soudu půjde zejména o dnešní osudy tohoto

zvláštního společenství a o jeho souvislosti s křesťanstvím a některými prvky evropské religiozity (zednářství?).

Doporučuji autorovi, aby uvažoval o publikaci některých svých zjištění. Opakuji, že práce dalece překračuje standardy pro bakalářské práce. S radostí ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 24. dubna 2006

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.

HTF, religionistika